

De rol van de Green Deal en Renovatiegolf binnen een veerkrachtig herstel

European Week of Regions and Cities

Tussen 5 en 22 oktober vond de 18de editie van de ‘European Week of Regions and Cities 2020 plaats, een initiatief van de Europese Unie. Het event brengt regio’s en steden van over heel Europa samen, deze keer in een virtuele omgeving. Inspireren, leren en uitwisselen van best practices staat centraal. Kortom slimmer worden door de horizon te verbreden. Maar liefst 500 workshops konden kosteloos online gevolgd worden. Green Europe was dit jaar één van de drie thema’s. We geven enkele interessante zaken en denkpijpen mee uit de workshops rond de Green Deal en de Renovatiegolf.

Green Europe

Deze editie van The European Week of Regions and Cities werd opgebouwd rond drie thema’s: Green Europe, Cohesion and Cooperation en Empowering Citizens. Tijdens Week 3 stonden van 19 tot 22 oktober 92 sessies op het programma binnen het thema ‘Green Europe’.

De Green (New) Deal

De Green Deal, het programma van de Commissie Von der Leyen, bestrijkt alle sectoren van de economie en heeft als doel om de klimaatverandering tegen te gaan. Op die manier moet Europa het eerste klimaatneutrale continent worden. Om de EU voor 2050 klimaatneutraal te maken, is er een route uitgestippeld met een reeks maatregelen.

Jeremy Rifkin (onder meer President of The Foundation on Economic Trends) schreef meer dan 20 boeken over de impact van de wetenschappelijke en technologische vernieuwingen op de economie, het mi-

lieu en arbeid. Aanraders zijn ‘The Green New Deal’ en ‘The Zero Marginal Cost Society: The Internet of Things, the Collaborative Commons, and the Eclipse of Capitalism’. Jeremy Rifkin is de bedenker van de term ‘Derde Industriële Revolutie’. Die werd, als blauwdruk voor de toekomst, in 2007 door het Europees Parlement aangenomen en wordt door verschillende afdelingen van de Europese Commissie geïmplementeerd.

Hoe de Green Deal het economisch herstel kan boosten? Jeremy Rifkin: “We zitten momenteel in een dubbele crisis: die van de klimaatverandering en de daaraan gerelateerde coronacrisis. We maken een overgangsfase mee, zoals er wel meer geweest zijn. Die zijn telkens op eenzelfde manier tot stand gekomen. Ik denk aan de Eerste Industriële Revolutie met de stoommachine en de Tweede Industriële Revolutie met de komst van de elektriciteit. Momenteel brengt het internet de Derde Industriële Revolutie met zich mee.”

“Als elk gebouw getransformeerd wordt naar een mini-elektriciteitscentrale kunnen we volledig overstappen op duurzame energie.”

Jeremy Rifkin (President of The Foundation on Economic Trends)

Volgens Jeremy Rifkin kunnen landen of bedrijven niet meer investeren in het platform van het huidige (fossiel) tijdperk van de Tweede Industriële Revolutie. In zijn visie op de toekomst, die onder meer een nieuw energiebeleid impliceert, komen vernieuwingen op het vlak van communicatie, energie en transport samen in het Internet of Things. Miljarden sensoren zullen alles en iedereen verbinden. Eén

van de denkpijsten is dat iedereen energie met elkaar zal delen via een 'energie-internet' zoals we dit nu al met informatie doen. Het zullen dus niet langer de grote bedrijven zijn die energie aanleveren. Jeremy Rifkin: "Veel mensen produceren al hun eigen energie, delen die of slaan ze op. Als elk gebouw getransformeerd wordt naar een mini-elektriciteitscentrale kunnen we volledig overstappen op duurzame energie. Eenmaal de installatie betaald, kost de energie bijna niets. Iedere regio is binnen dat kader verantwoordelijk voor de ontwikkeling van zijn eigen roadmap en infrastructuur, wat veel jobs zal creëren. Het komt er nu op neer dat regio's meestappen in dit verhaal, om de toekomst veilig te stellen. We zien reeds mooie best practices in Nederland en Duitsland."

De renovatiegolf kan tegen 2030 voor 35 miljoen gerenoveerde gebouwen zorgen en 160.000 nieuwe groene banen

Renovatiegolf op komst

De Europese Commissie publiceerde op 14 oktober binnen het kader van de Europese Green Deal haar strategie voor de 'Renovation Wave'. Het betreft een korte- en middellangetermijnvisie om de duurzame renovatie van bestaande gebouwen de komende tien jaar te verdubbelen, on-

dersteund met tal van (financiële) maatregelen. Gebouwen zijn immers goed voor circa 40% van het totale energieverbruik in de EU en 36% van de broeikasgasuitstoot afkomstig van energie. Het is dan ook een gemiste kans dat elk jaar slechts 1% van de gebouwen energie-efficiënt wordt gerenoveerd.

De Renovatiegolf staat centraal in een veerkrachtig herstel na de coronacrisis. De strategie zorgt er voor dat de levenskwaliteit van bewoners en andere gebruikers verbetert, de uitstoot van broeikasgassen in Europa vermindert, de digitalisering bevordert wordt en het hergebruik en de recycling van materialen verbetert. Het is een unieke kans om gebouwen te herdenken, reorganiseren en moderniseren. De doelstellingen zijn ambitieus. Tegen 2030 kunnen er 35 miljoen gebouwen worden gerenoveerd en 160.000 nieuwe groene banen worden gecreëerd in de bouwsector.

Regionale en lokale autoriteiten zullen een sleutelrol spelen om de Renovatiegolf, die een investering van 90 miljard euro per jaar vergt, op gang te brengen. De Renovatiegolf België zou in totaal 5,15 miljard uit het Europese herstellfonds kunnen krijgen.

In de strategie wordt prioriteit gegeven aan maatregelen op drie gebieden:

- het koolstofvrij maken van verwarming en koeling,
- het aanpakken van energiearmoede en de slechtst presterende gebouwen,
- het renoveren van openbare gebouwen zoals scholen, ziekenhuizen en overheidsgebouwen.

Elisa Ferreira (Commissioner Cohesion and Reforms, European Commission) benadrukte dat de Europese Commissie op zoek is naar hoogkwalitatieve projecten met impact: "We stimuleren investeringen in deep renovation, bijvoorbeeld in scholen of ziekenhuizen, die meer dan 60% energiebesparing kunnen opbrengen. We moedigen natuurlijke oplossingen zoals groendaken, groene muren en materialen aan die zowel de luchtkwaliteit als stedelijke diversiteit bevorderen. Daarnaast zoeken we naar sociale en economische voordelen of win-win-projecten. Maar we willen vooral ook leren van elkaar via best practices."

Mohamed Ridouani, burgemeester van de 'Europese hoofdstad van innovatie' Leuven lichtte aansluitend toe hoe 'Leuven 2030' inwoners, bedrijven, scholen, organisaties en overheden inspireert om hun verantwoordelijkheid te nemen en mee te bouwen aan een klimaatneutrale toekomst. In de roadmap voor een klimaatneutraal Leuven tegen 2050 zijn onder meer programma's en werven opgenomen inzake de renovatie van residentiële en niet-residentiële gebouwen. Momenteel zijn er 118 experimenten lopende, bijvoorbeeld rond het verwarmen van historische gebouwen. Mohamed Ridouani: "Budget is één iets. Er is echter ook een grote nood aan het upscalen van goede oplossingen en het delen van kennis over onder meer best practices, hernieuwbare technieken en data."

Door Tilly Baekelandt

Meer info of de workshops herbekijken via <https://europa.eu/regions-and-cities/>

